

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Türkiye İş Kurumu İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.13.1.TİK.0.073.00.08-610/29248

26 / 01 / 2010

Konu : Yazılı Soru Önergesi

7/11589

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR'a ait 7/11589 Esas Nolu yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabî bilgi ve değerlendirmeler ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

Ek:

Yazı ve ekleri (4 Sayfa)

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN NEVİN GAYE ERBATUR'A AİT SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Hükümetimiz, ekonomi politikalarının yürütülmesinde 'istihdam odaklı hareket' anlayışını özümsemiştir. Bireylerin ve ailelerin düzenli gelir elde etmesinin esas yolunun bir işe sahip olmak olduğu gerçeğinden hareketle, istihdamın artırılarak işsizliğin azaltılması yolunda önemli adımlar atılmaktadır. Özellikle küresel ekonomik kriz şartlarında ağırlaşan tabloya rağmen, alınan tedbirler, ortaya konan teşvik ve istihdam paketleri, kararlılıkla yürütülen ekonomik ve sosyal politikalar sayesinde krizin muhtemel olumsuz etkileri en aza indirilmiştir. İstihdamda olanların işlerini kaybetmemeleri; işsiz vatandaşlarımızın ise istihdama kazandırılmaları amacıyla, mevcut düzenleme ve uygulamalara ek olarak, kamuoyunda "istihdam paketleri" olarak da bilinen yasalarla, işsizlikle mücadelenin hukuki ve idari zemini güçlendirilmiştir.

Diğer taraftan, dezavantajlı grup içerisinde kabul edilen kadınların, istihdam oranını arttırmak kadını işgücüne ve istihdama katarak ekonomik kalkınmayı, sosyal eşitliği ve toplumsal uyumu sağlamak ülkemizde uygulanan sosyal politikaların temel amaçları arasında yer almaktadır.

Bu çerçevede 2009-2013 Eylem Planı kapsamında istihdamın artırılması ve aktif işgücü politikalarının geliştirilmesi amacıyla, işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik, Avrupa İstihdam Stratejisi ile uyumlu aktif istihdam tedbirleri geliştirilecektir. Bu kapsamda, kadınlar, gençler, uzun süreli işsizler gibi dezavantajlı gruplara öncelik verilmektedir.

Gerek ulusal mevzuatta, gerekse AB müktesabatına uyum çerçevesinde yapılan yasal düzenlemeler ve planlamalar, ulusal istihdam kurumu olan İŞKUR'un istihdamı daha özelde ise kadın istihdamını arttırmaya yönelik çalışmalarına yön vermektedir.

İŞKUR il müdürlüklerine kayıtlı işsizlerin istihdam edilebilirliklerinin artırılmasına yönelik kursların/programların düzenlenmesi için, İşsizlik Sigortası Fonundan, İŞKUR'un 2009 yılı bütçesine toplam 511 milyon 084 bin 378-TL tutarında kaynak aktarılmıştır. İŞKUR il müdürlükleri tarafından, 2009 yılı içerisinde toplam 10 bin 096 kurs/program düzenlenmiş olup, bu kurslara/programlara toplam 96 bin 630 kadın işsiz ile 119 bin 877 erkek işsiz olmak üzere toplam 213 bin 507 kişinin katılımı sağlanmıştır.

Bu kapsamda Siirt ilinde kadın istihdamını arttırmak amacıyla çeşitli toplantılar düzenlenmekte, Kurumun açtığı işgücü yetiştirme kurslarına katılımlar teşvik edilmekte, dış kaynaklı projeler ve programlar hakkında bilgilendirmeler yapılmaktadır.

İlde 2009 yılı içerisinde İŞKUR İl Müdürlüğü tarafından açılan işgücü yetiştirme kursları ve bu kurslara katılan kursiyerlerin kadın-erkek dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Siirt İlinde 01.01.2009 - 31.12.2009 Tarihinde Açılan
İşgücü Yetiştirme Faaliyetleri**

KURS TÜRÜ	KURS SAYISI	KURSIYER SAYISI		
		ERKEK	KADIN	TOPLAM
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	3	0	30	30
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI/GENEL	25	207	209	416
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI/TYÇP	2	1	127	128
GAP II	32	347	256	603
TOPLAM	62	555	622	1177

Tablodan da görülebileceği üzere açılan 62 faaliyete toplam 1.177 kursiyer katılmış, bunların % 56,24'ünü (662 kursiyer) kadınlar oluşturmuştur.

Diğer taraftan İŞKUR, önemli projeler uygulamaktadır. Bu projelerden Siirt ilini kapsayan ve halen devam edenler aşağıda belirtilmiştir.

- Kadın İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu: IPA (AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı) 2007 yılı Mali Programlaması kapsamında 12 NUTS II bölgesindeki 43 ilde, bakım sorumlulukları nedeniyle uzun süre işsiz kalmış kadınlar ile daha önce tarım sektöründe istihdam edilmiş olanlar dahil, kentlerde yaşayan, işsiz ve işgücüne dahil olmayan kadınlardır. Proje değerlendirme süreci devam eden programın amacı, Kadınların istihdam edilebilirliklerini arttırmak, onların daha çok ve daha iyi işlere girişlerini kolaylaştırmak ve kadınların işgücüne katılımlarını önleyen engelleri azaltmak amacıyla, özellikle yerel düzeyde, İŞKUR'u daha etkili kamu istihdam hizmeti sunması için desteklemektir. Operasyon sonucunda toplam 4.000 kadına girişimcilik eğitimi, 1.200 kadına çocuk/yaşlı bakım eğitimi, 12.000 kadına istihdam garantili kurs, 18.000 kadına kariyer danışmanlığı ve rehberliği hizmetleri verilmesi beklenmektedir.

- Genç İstihdamın Desteklenmesi Operasyonu: IPA 2008 Mali Programlaması kapsamında yürütülmekte olan programın, 12 NUTS II bölgesindeki 43 ilde eğitim seviyesine bakılmaksızın 15-29 yaş aralığındaki gençler ve eğitim seviyesi düşük olan genç kadınların işsizlik oranını azaltmak ve gençlerin işgücü piyasasına katılımını arttırmak yönünde katkı sağlaması amaçlanmaktadır. Uygulanacağı alan 12 NUTS II bölgesidir. (15 Büyüme Merkezi ve artalanlarında) Hedef grup;üniversite mezunu, Orta öğrenim mezunu, düşük eğitilmiş veya okulu terk etmiş, henüz okulda olan genç işsizler ile düşük eğitilmiş genç kadınlar'dır. Operasyonun süresi 24 ay olup Bütçesi 27.700.000 Avro'dur.

12 NUTS II bölgesi içinde Siirt ili de yer almakta olup, anılan operasyon için hibe projeleri ile ilgili yapılan teklif çağrısı sonucunda gelen proje teklifleri değerlendirilmektedir. Değerlendirme sonucu, Siirt ilinde uygun görülen hibe projesi/projeleri olması halinde projelerin uygulanması sağlanacaktır.

Kurumumuz ve KOSGEB arasında "Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi İşbirliği Protokolü" imzalanmış olup, protokole istinaden iç genelge çalışmaları sürdürülmektedir. Böylece girişimcilik eğitimi için hizmet satın alınarak, gerçekleştirilecek programlarla kadın girişimciliğine de büyük bir katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Ülkemizin AB'ye üyelik sürecinde sürdürdüğü ve kadın istihdamının artırılmasında itici rol oynayacak önemli çalışmalardan birisi de Avrupa İstihdam Stratejisine (AİS) dahil olma çalışmalarıdır. Aktif istihdam politikalarına dayanmakta olan AİS'in temel 4 prensibinden biri işgücü piyasasında ayrımcılığa karşı fırsat eşitliği yaratmaktır. Ülkemizde AİS'e dahil olma çalışmaları sürdürülmektedir.

Ayrıca; 2008-2012 Stratejik plan çerçevesinde Kurum hedefleri arasında üniversitelerin olduğu illerde her yıl istihdam fuarları düzenlenmesi yer almaktadır.

Genel olarak, ülkemizdeki gelir dağılımı, nüfus yapısı, fiziki ve sosyal alt yapı, girişimcilik, insan kaynakları ile eğitim düzeyi gibi temel göstergelerdeki farklılıklar iller arasında da önemli ölçüde dengesizlikler ortaya çıkmasına neden olmakta bu ise çalışma yaşamını tüm yönleriyle olumsuz bir biçimde etkilemektedir. Bu çerçevede TÜİK tarafından açıklanan il bazında işsizlik oranları incelendiğinde mevcut olumsuzlukların sadece Siirt ilini kapsamadığı görülmektedir.

Siirt ili özelinde mevcut duruma bakıldığında düşük istihdamın nedenleri olarak; göç veren bir il olması, fiziki alt yapının yetersizliği, eğitim alt yapısının yetersizliği, coğrafi yapının ekonomik yaşama olumsuz etkisi, girişimciliğin yetersiz olması, eğitim düzeyinin düşüklüğü, sosyal yapı nedeniyle kadınların işgücü hayatına katılımlarının düşük olması ve gelir seviyesinin düşüklüğü karşımıza çıkmaktadır.

Öte yandan, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, il düzeyinde istihdam, işsizlik ve işgücü planlaması gibi çalışma yaşamını ilgilendiren tüm bileşenlerin proaktif bir yaklaşımla irdelendiği, gerekli önlemlerin alındığı ve çözüm önerilerinin geliştirildiği dinamik bir yapılanmadır.

21.10.2008 tarih ve 27031 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" ile il düzeyinde; istihdam ve mesleki eğitim politikalarının oluşturulmasını, istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirler ile uygulanacak aktif işgücü programlarının belirlenmesi, istihdam etkinliklerinin ve mesleki eğitim uygulamalarının izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapılması amaçlanmıştır.

İl istihdam ve mesleki eğitim kurulları; ilin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmak, ilin muhtelif sektör ve branştaki işgücü ve mesleki eğitim ihtiyacını belirlemek üzere işgücü piyasası analizleri yapmak-yaptırmak, il düzeyinde işgücü piyasası bilgi sistemi ile izleme - değerlendirme sistemini oluşturup uygulamak, bu amaçla gerektiğinde ilgili alan uzmanlarından komisyonlar oluşturmak, bunların görev tanımları çerçevesinde hazırladıkları raporları değerlendirmek, yayınlamak ve gerektiğinde ilgili Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarına sunmak, Millî Eğitim Bakanlığınca gönderilen mesleki ve teknik eğitim çerçeve programlarının işgücü piyasası araştırma sonuçlarına göre ilin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmesi için görüş bildirmek, mesleki ve teknik eğitim uygulamalarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak, mesleki eğitim, işgücü ve istihdam konularında kurum ve kuruluşlardan gelecek görüş ve önerileri incelemek, değerlendirmek ve sonuçlandırmak, il düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek, işgücü piyasası araştırma sonuçları da dikkate alınarak İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Kurum tarafından hazırlanan işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planları onaylamak ve bunların uygulama sonuçlarını izlemek, mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesine ilişkin tam gün tam yıl eğitim uygulaması ile ilgili görüş bildirmek, işgücü ihtiyaç analizleri sonuçlarını da dikkate alarak, ilde bulunan tüm mesleki ve teknik eğitim veren okul veya kurumların bünyesinde yer alacak alan ve dalların belirlenmesi, kısa, orta ve uzun vadede ilin mesleki ve teknik eğitim okul yatırımlarının planlanması ile beraber eğitimi yapılacak alan ve dal ihtiyaçlarını belirleyerek,

Millî Eğitim Bakanlığına görüş sunmak, deprem, sel ve yangın gibi doğal afet sonucu yörede faal durumdaki işletmelerin eğitim olanakları dikkate alınarak, işletmede mesleki eğitime alınacak ve beceri eğitimi yapacak öğrenci sayısının belirlenmesine ilişkin oranların oluşturulması konusunda 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 18 inci maddesine göre görüş bildirmek, çiraklık ve mesleki eğitim kapsamı dışında çocuk çalıştırılmasının önüne geçilmesi konusunda gerekli çalışmaları yapmakla görevlendirilmiştir.

Kurul; valinin başkanlığında, belediye başkanı, büyükşehir belediyesi bulunan illerde büyükşehir belediye başkanı veya genel sekreteri ya da genel sekreter yardımcısı, il özel idaresi genel sekreteri, il millî eğitim müdürü, il sanayi ve ticaret müdürü, İŞKUR il müdürü, il ticaret ve sanayi odası başkanı veya başkanları, işçi konfederasyonlarından birer temsilci, işveren konfederasyonlarından birer temsilci, Sakatlar Konfederasyonundan bir temsilci, il esnaf ve sanatkârlar odaları birliği başkanı, ilde bulunan yüksek öğretim kurumlarının çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümü veya mesleki teknik eğitim bölümlerinden valinin belirleyeceği bir öğretim üyesinden oluşur ve Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim aylarında olmak yılda 4 kez toplanmaktadır.

İl istihdam ve mesleki eğitim kurulları tarafından alınan kararlar bağlayıcıdır. Kurul, alınan kararlara ilişkin eylem planları hazırlar, sorumlu kurum ve kuruluşları belirler, uygulamaları ve sonuçlarını takip eder. Alınan kararlarda sorumlu olarak belirlenen kurum ve kuruluşun ildeki en üst düzeydeki yetkilisi bu kararlara ilişkin yapılan çalışmalar hakkında kurula bilgi verir. Ayrıca Kurul tarafından her yıl faaliyet raporu düzenlenir. Düzenlenen rapor izleyen yılın şubat ayı içerisinde Kuruma ve Mesleki Eğitim Kurulunda değerlendirilmek üzere Millî Eğitim Bakanlığına gönderilir. İŞKUR tarafından hazırlanan nihai rapor Kurum Yönetim Kurulunca değerlendirildikten sonra Mart ayı içerisinde ilgili bakanlıklara gönderilir.

İl düzeyinde temel işgücü göstergeleri TÜİK tarafından ilk olarak Aralık 2009 tarihinde yayımlanmıştır. Ancak 2008 yılı verilerini içeren bu göstergelerde il bazında kadın istihdamına ilişkin herhangi bir veri bulunmamaktadır. Dolayısıyla Siirt ilinde 2000 yılından bu yana kadın istihdamı oranını analiz edebilecek yeterli bilgi mevcut değildir.

Öte yandan yine TÜİK tarafından yayımlanan Hanehalkı İşgücü Anketi Bölgesel Sonuçlarına (Düzey 2) göre, Siirt ilinin de içinde yer aldığı TRC3 bölgesinde 2004-2008 yılları arasında istihdam edilenlerin cinsiyetlerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

2004-2008 Yılları Hanehalkı İşgücü Anketi Bölgesel Sonuçlarına (Düzey 2) Göre TRC3 Bölgesinde (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) İstihdam Edilenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Bin kişi, 15+ yaş			
YILLAR	ERKEK	KADIN	TOPLAM
2004	267	75	341
2005	252	44	296
2006	239	21	260
2007	238	13	251
2008	245	19	264

Tablodan da görülebileceği üzere Siirt ilini kapsayan TRC3 bölgesinde 2004 yılından 2008 yılına kadar hem erkek hem de kadın istihdamında bir düşüş yaşanmıştır.